

A könyvtáros kompetenciák változása, megjelenése az uniós továbbképzési gyakorlatban

Szakmai beszámoló

A változó társadalmi, gazdasági, technológiai környezet, az információs társadalom és a globalizmus új elvárásokat támaszt a könyvtárosokkal, információszolgáltató szakemberekkel szemben. Az új elvárásokra paradigmaváltással kell válaszolnunk: a hagyományos szakmai tudásunkat további ismeretekkel, képességekkel, kompetenciákkal kell kiegészítenünk ahhoz, hogy a kihívásoknak meg tudjunk felelni. Az információs és kommunikációs technológiákra kulcsszerep hárul; mobil alkalmazások, web-portál, e-gazdaság és e-társadalom, e-szolgáltatások, stb. formálják környezetünket, de az Open Access, a repositóriumok terjedése, az átalakuló tudományos publikálási gyakorlat mind újfajta kompetenciák meglétét követelik.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete az Európai Unió országaiból és európai, nemzetközi könyvtáros szervezetekből meghívott előadók és szakemberek részvételével országos konferenciát rendezett a napjainkban elvárt könyvtáros kompetenciák összefoglalására és annak bemutatására, hogy a könyvtárosok képzésében és továbbképzésében hogyan jelenik meg a korszerű ismereteket eredményező gyakorlat. *Konferenciánk fő célkitűzése az volt, hogy a formális képzések, a felsőoktatás, a továbbképzések, valamint a munkaerőpiaci igények harmonizációja tovább javuljon.*

A konferencia időpontja 2016. március 3. volt, helyszíne az Országos Széchényi Könyvtár díszterme.

Konferenciánkat 150 fő részvételére terveztük, akik hazai illetve külföldi könyvtári és információs szakemberek az EU-ból országaiból, nemzetközi könyvtáros szervezetekből, a könyvtárosképzésben résztvevő egyetemi oktatók, a továbbképzési programok kidolgozóinak köre (Könyvtári Intézet, Informatika a Nemzeti Közszeletben és Könyvtárakban Alapítvány, könyvtárak képzéssel foglalkozó munkatársai), fiatalok, egyetemi hallgatók a könyvtáros-képző intézményekből, a szakpolitika irányításában dolgozók, a magyarországi civil szakmai társszervezetek képviselői, a kultúrpolitikával foglalkozó médiumok képviselői.

Konferenciánk jelenléti ívét végül 161 résztvevő írta alá. A meghívón szereplő külföldi szakembereken kívül konferenciánkat megtisztelte jelenlétével Mauro Guerrini (Dipartimento Medioevo e Rinascimento Università di Firenze), Rosa San Segundo Manuel és Eva Méndez Rodríguez (Departamento de Biblioteconomía y Documentación, Universidad Carlos III de Madrid), valamint a Finn Nagykövetség képviselője.

Konferenciánkon a meghívóban szereplő programot sikerült megvalósítanunk:

Meghívó

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete

„Szakmai ismeretek és készségek – átalakuló hivatás.

A könyvtáros kompetenciák változása és megjelenése az uniós gyakorlatban”

címmel országos konferenciát szervez, amelyre tisztelettel meghívjuk

Időpontja: 2016. március 3. 10.00 – 15.30

Helyszíne: Országos Széchényi Könyvtár, 1827 Budapest, Budavári Palota „F” épület, VI. szint előadóterem

A konferencia programja

Levezető elnök: Redl Károly alelnök, Magyar Könyvtárosok Egyesülete

10.00 – 10.10	Köszöntő
10.10 – 10.30	New profiles, new skills, new education: the librarian competencies gap in the digital age
Előadó: Anna Maria Tamaro elnök, IFLA Library Theory and Research Section; University of Parma
10.30 – 10.50	A könyvtárosi szaktudás folyamatos megújítása és elismerése. A magyar továbbképzési gyakorlat aktuális kérdései
Előadó: Barátné Hajdu Ágnes elnök, Magyar Könyvtárosok Egyesülete
10.50 – 11.10	Developing a competency model for Library and Information Professionals in the UK
Előadó: Simon Edwards igazgató, CILIP Professional Services
11.10 – 11.30	A magyar könyvtárosok digitális kompetencia mérésének lehetséges fogalmi kerete és indikátorai
Előadó: Eszenyiné Borbély Mária elnökségi tag, Magyar Könyvtárosok Egyesülete
11.30 – 11.50	The only constant is change: ready to become the future librarian?

Előadó: Ulrike Lang Head of Education and Training Department, State and University Library, Hamburg Carl von Ossietzky; IFLA Education and Training Section

A kérdések feltevésére az előadások után 3-3 perc erejéig nyílik lehetőség.

Büfé ebéd

- 13.00 – 13.20** **Az EU-s könyvtári, kulturális pályázatok igényelte kompetenciák**
- Előadó: Sörény Edina vezető tanácsos, Kulturális Kapcsolatok Főosztálya, Ember Erőforrások Minisztériuma
- 13.20 – 13.40** **Working (in) Libraries**
- Előadó: Jukka Relander elnök, EBLIDA; Finnish Library Association
- 13.40 – 14.00** **Paradoxes of live long learning and forming the Romanian librarian**
- Előadók: Maria Micle – Lovász Ágnes West University of Timișoara – Politehnica University of Timișoara; Association of Romanian Librarians
- 14.00 – 14.20** **Könyvtári szolgáltatások – könyvtárhasználók. Elvárt kompetenciák a kistélepüléseken**
- Előadó: Böröcz Livia osztályvezető, Közösségi Fejlesztésekért és Értéktárakért Felelős Osztály, Hermann Ottó Intézet
- 14.20 – 14.40** **A könyvtáros szerepe és lehetőségei a kistélepülések könyvtári ellátásában és a könyvtárbuszokon**
- Előadó: Csobán László hálózati szakreferens, Csorba Győző Könyvtár

A kérdések feltevésére az előadások után 3-3 perc erejéig nyílik lehetőség.

Kérem, hogy fogadja el az MKE Elnökségének meghívását, tisztelje meg jelenlétével a rendezvényünket!

A konferencia megvalósulását sokhónapos előkészítő és szervező munka előzte meg. A konferencia szervezéséről és eseményeiről, a jelentkezési lehetőségekről a KATALISTen folyamatosan beszámoltunk, a konferenciáról honlapunkon és facebook profilunkon adtunk folyamatos tájékoztatást. A konferencia eseményeit fotókkal és videófelvétellel dokumentáltuk.

A konferencia szakmai vonatkozásai, szakmai tapasztalatok:

A konferencián elhangzott előadásokból összegzést kaptunk

- a könyvtárosok előtt álló kihívásokról (többek között a digitális adatok kezelése, a felhasználóközpontúság előtérbe kerülése az állomány és intézményközpontú gondolkodás rovására, élethosszig tartó tanulás)
- a könyvtáros szakemberek továbbképzési rendszeréről, a felsőfokú könyvtárosképzés helyzetéről, a fiatal generációk szakmai kilátásairól a könyvtáros életpálya megalapozására tett kísérletekről
- az önbevalláson alapuló, az egész életpályát átívelő szakmai minőségbiztosítási rendszerről és a szintén a CILIP által kialakított szakmai követelményrendszer szerint zajló brit könyvtáros képzési és továbbképzési akkreditációs rendszerről, amely egyrészt lehetőséget ad a könyvtárosok önminősítésére, másrészt a képzési rendszer összes szintjén a CILIP szakértői által meghatározott standardok szerint garantálják a kurzusok ekvivalenciáját és minőségét
- a könyvtárosok digitális kompetenciáit mérő rendszerről, amely az EUROSTAT indikátorainak való megfeleltetések révén más európai országokkal is összevethető adatokat szolgáltat e témakörrel a közeljövőben
- az otthoni munkát lehetőségéről és fontosságáról a tanult, képzett könyvtárosok tekintetében, ami komoly versenyelőnyt jelenthet a Z generációhoz tartozó fiatal, magasan kvalifikált munkaerő foglalkoztatásában. Azok a munkatársak tartózkodjanak a könyvtárban, akik a fizikai térhez kötődő tényleges munkát látják el az olvasók és az állomány vonatkozásában.
- az uniós pályázatok sikeres tervezéséhez és megvalósításához szükséges kompetenciákról.
- Képet kaptunk arról, hogy hogyan jutottak el a finnek a mélyszegénység és nemzeti identitás hiány állapotából a kultúra és az oktatás intézményrendszerének kialakításával majd folyamatos továbbfejlesztésével Európa élvonaláig, s hogy a román könyvtári rendszer is hasonló kihívásokkal küzd, mint a magyar a könyvtárosképzés és -továbbképzés.
- A konferencia egyik előadása bemutatta, hogy miként lehet a különféle kulturális szolgáltatásokat (a könyvtár, a kultúrház, a tájház funkcióját) azonos fizikai térben ellátni. Kistelepüléseken a könyvtáros a helyi közösségi élet egyik katalizátora lehet, munkája elsősorban nem a könyvtári állomány gondozásához, szolgáltatásához kötődik.
- A záró előadás a Baranya megyében szervezett könyvtárbuszos szolgáltatás szakmai és társadalmi hátterével ismertetett meg, a LIS Euroguide ajánlásrendszeréhez illeszkedve.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete e helyen is köszönetet mond Miniszter Úrnak a támogatásért, valamint a Nemzeti Kulturális Alap Igazgatóságának a közreműködésért, amivel lehetővé tették a könyvtáros szakma számára igen fontos és eredményes nemzetközi konferenciánk megrendezését.